

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Bestemmingsplan Buitengebied gemeente Zundert

Advies over reikwijdte en detailniveau van het milieueffectrapport

19 april 2011 / rapportnummer 2514-22

1. Hoofdpunten van het MER

De gemeente Zundert wil in het kader van het bestemmingplan buitengebied haar beleid over de ontwikkelingsmogelijkheden voor de intensieve veehouderij en de boomteeltsector nader uitwerken. Ter onderbouwing van de besluitvorming over het bestemmingsplan buitengebied wordt een milieueffectrapport (MER) opgesteld.

De Commissie voor de m.e.r. (hierna 'de Commissie')¹ beschouwt de volgende punten als essentiële informatie in het MER. Dat wil zeggen dat voor het meewegen van het milieubelang in de besluitvorming het MER in ieder geval onderstaande informatie moet bevatten:

- een integrale visie op de gewenste ontwikkeling van het buitengebied qua boomteelt, (intensieve) veehouderij, midden- en kleinbedrijf, recreatie, natuur, bodem- en waterkwaliteit en waterkwantiteit, landschap, cultuurhistorie en leefomgevingskwaliteit, met duidelijk omschreven ambities, als toetsingskader voor de beoordeling van de alternatieven;
- een onderbouwing van de totstandkoming van de alternatieven en van de gehanteerde referentiesituatie voor de vergelijking van alternatieven;
- een overzicht van de behoefte aan uitbreiding, hervestiging en nieuwvestiging van activiteiten met milieueffecten zoals boomteelt, glastuinbouw, (intensieve) veehouderij, midden- en kleinbedrijf en recreatie, zoveel mogelijk gebaseerd op recente gegevens zoals bedrijfsontwikkelingsplannen. Breng tevens de afname van het aantal en grootte van bedrijven als gevolg van bedrijfsbeëindigers in beeld.
- de 'milieugebruiksruimte' in het gebied, die mede bepaald wordt door beleid en regelgeving op het gebied van natuur (vermestende en verzurende stoffen, verstoring) bodem- en waterkwaliteit en waterkwantiteit (wateroverlast, verdroging), landschap, cultuurhistorie, luchtkwaliteit en geluid- en geurhinder;
- de maximaal mogelijke effecten van het voornemen op natuur, bodem- en water, landschap, cultuurhistorie en leefomgevingskwaliteit. Neem een Passende beoordeling in het MER op wanneer significante gevolgen voor Natura 2000-gebieden niet zijn uit te sluiten;
- een zelfstandig leesbare samenvatting, met voldoende onderbouwend kaartmateriaal.²

In de volgende hoofdstukken beschrijft de Commissie in meer detail welke informatie in het MER moet worden opgenomen. Zij bouwt in haar advies voort op de notitie reikwijdte en detailniveau (notitie R&D). Dat wil zeggen dat in dit advies niet wordt ingegaan op de punten die naar de mening van de Commissie in de notitie R&D al voldoende aan de orde komen.

---

¹ De samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens staan in bijlage 1 van dit advies. Projectgegevens en bijbehorende stukken, voor zover digitaal beschikbaar, zijn ook te vinden via www.commissiemer.nl onder 'Adviezen Commissie'.

² Voorzien van duidelijke schaal en legenda.

2. ACHTERGROND EN BESLUITVORMING

2.1 Achtergrond

Presenteer in het MER een integrale visie op de ontwikkeling van het buitengebied qua boomteelt, glastuinbouw, (intensieve) veehouderij, midden- en kleinbedrijf, recreatie, natuur, bodem- en waterkwaliteit en waterkwantiteit, landschap, cultuurhistorie en leefomgevingskwaliteit, met duidelijk omschreven ambities, als toetsingskader voor de beoordeling van de alternatieven. Geef aan hoe de gewenste balans wordt gecreëerd tussen het faciliteren van nieuwe ontwikkelingen op bijvoorbeeld het gebied van boomteelt, glastuinbouw, (intensieve) veehouderij, midden- en kleinbedrijf en recreatie enerzijds, en de bescherming of versterking van bestaande waarden zoals natuur, landschap en leefomgevingskwaliteit anderzijds. Geef aan waar de prioriteiten liggen in geval niet alle ambities gelijktijdig gerealiseerd kunnen worden en keuzes gemaakt moeten worden.

2.2 Beleid en wet- en regelgeving

Neem in het MER een overzicht op van wet- en regelgeving en van nationaal, provinciaal en gemeentelijk beleid die het kader vormen voor het op te stellen bestemmingsplan. Benoem de eisen en randvoorwaarden die daaruit voortkomen voor het voornemen. Betrek daarbij aanvullend op de informatie al genoemd in de notitie R&D in ieder geval:

- het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) en de AMvB Buisleiding;³
- het gemeentelijke beleid ten aanzien van landschap. De Commissie adviseert een beeldkwaliteitsplan te ontwikkelen dat als concreet toetsingskader kan dienen;
- het (provinciale) beleid inzake de EHS en het gemeentelijk beleid ten aanzien van natuurbescherming en -ontwikkeling, specifiek ten aanzien van de in de gemeente aanwezige beekdalen;
- het provinciale en gemeentelijke beleid ten aanzien van het omgaan met de ondergrond (bescherming, gebruik);
- het provinciale en gemeentelijke beleid ten aanzien van klimaat (mitigatie en adaptatie);
- het ruimtelijk beleid in aangrenzende buurgemeenten, ook die net over de grens in België;
- het door Gedeputeerde Staten vastgestelde inrichtingsplan Weerij-Zuid, met nieuw te realiseren functies voor onder meer natuur, natuurontwikkeling, natuurcompensatie en waterberging.⁴

Geef in het MER inzicht in de mogelijke ontwikkelingen in de boomteelt waarbij kassen modern en groter worden en deze activiteiten in de toekomst mogelijk m.e.r.- (beoordelings)plichtig worden.

---

³ Zie in dit verband de zienswijze van de VROM-inspectie van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu.

⁴ Zie in dit verband de zienswijze van de Dienst landelijk Gebied van het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie.

3. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN

3.1 Beschrijving voorgenomen activiteit

Beschrijf in het MER hoeveel ontwikkelruimte (aantallen en hectares) het bestemmingsplan maximaal gaat bieden, inclusief de ontwikkelruimte die middels een wijzigingsbevoegdheid mogelijk wordt gemaakt, voor:

- de boomteelt, waaronder de teelt in de volle grond, de pot- en containerteelt
- de glastuinbouw;⁵
- de intensieve veehouderijen, melkveehouderijen, overige rundveebedrijven en paardenhouderijen;⁶
- midden- en kleinbedrijf;
- verblijfs- en dagrecreatie.

Geef aan ten koste waarvan deze ontwikkelruimte gaat of mag gaan. Geef aan hoe omgegaan wordt met nieuwe functies zoals die vastgesteld zijn in het door Gedeputeerde Staten vastgestelde inrichtingsplan Weerijs-Zuid.

Indien uit het MER blijkt dat deze activiteiten (kunnen) leiden tot overschrijdingssituaties, beschrijf dan de mitigerende maatregelen die zullen worden getroffen.

Geef in het MER duidelijk aan wanneer en onder welke voorwaarden gebruik gemaakt kan en gaat worden van ontheffingen, vrijstellingen en wijzigingsbevoegdheden.

3.2 Milieugebruiksruimte en alternatieven

Voor het bepalen van de ontwikkelingsmogelijkheden binnen de wettelijke en beleidskaders adviseert de Commissie de milieugebruiksruimte te bepalen aan de hand van de volgende systematiek:

- 1) Geef de omvang aan van de ruimte die er is voor een toename van de milieubelasting. Deze wordt bepaald door beleid en wet- en regelgeving gerelateerd aan natuur (verzurende en vermestende stoffen, verstoring), bodem- en waterkwaliteit en waterkwantiteit, landschap, cultuurhistorie, luchtkwaliteit en geluid- en geurhinder, en door de heersende milieubelasting. Ga ook in op provinciaal en landelijk beleid dat in ontwikkeling is.
- 2) Breng, zoveel mogelijk gebaseerd op recente gegevens zoals bedrijfsontwikkelingsplannen, de behoefte aan uitbreiding, hervestiging en nieuwvestiging van activiteiten met milieueffecten zoals boomteelt, (intensieve) veehouderij, midden- en kleinbedrijf en recreatie in beeld. Breng tevens de afname van het aantal bedrijven als gevolg van bedrijfsbeëindigers in beeld.
- 3) Bepaal aan de hand hiervan de verwachte toe- en/of afname van de milieubelasting als de gewenste uitbreidingen of vestigingen gerealiseerd zouden worden.

---

⁵ Inclusief aardbeienteelt.

⁶ Inclusief mestbewerking en -verwerking.

- 4) Geef aan welke ruimte de gemeente aan (nieuwe) initiatieven wil en kan geven in het op te stellen bestemmingsplan, op basis van de beschikbare ruimte, de reële behoefte en de toe- en afname in milieubelasting.
- 5) Wanneer blijkt dat de milieugebruiksruimte onvoldoende is om te voorzien in de ontwikkelbehoefte, maak dan inzichtelijk welke (mitigerende) maatregelen genomen kunnen worden, of als dat niet of onvoldoende mogelijk blijkt, welke prioriteiten of voorwaarden worden gesteld.

De milieugebruiksruimte is ook van belang voor toekomstige bestemmingsplanuitwerkingen: nieuwe ontwikkelingen kunnen dan individueel getoetst worden aan de voor dit bestemmingsplan reeds in beeld gebrachte milieugebruiksruimte. Besteed bij het bepalen van de milieugebruiksruimte in ieder geval aandacht aan:

- vermestende en verzurende stoffen, niet alleen vanuit de intensieve veehouderij, maar ook vanuit de rundveehouderij en vanuit de mestverwerking en -bewerking;
- verstoringgevoeligheid van kwetsbare natuur;
- de bodem- en waterkwaliteit en waterkwantiteit (wateroverlast, verdroging)
- de huidige of gewenste landschappelijke en ruimtelijke kwaliteiten en de bestaande cultuurhistorische waarden;
- de randvoorwaarden door gevoelige objecten voor luchtkwaliteit en geluid- en geurhinder.

Gebruik de milieuruimte en planologische beleidsruimte als basis voor de invulling van de alternatieven. In de notitie R&D is aangegeven dat 3 alternatieven zullen worden uitgewerkt, te weten:

- Alternatief 'beperkte groei'
- Alternatief 'sterke groei'
- Alternatief 'meest milieuvriendelijk'

De Commissie adviseert na te gaan in hoeverre de in de notitie R&D gehanteerde uitgangspunten in de alternatieven 'beperkte groei' en 'sterke groei' reëel zijn. Zij denkt daarbij specifiek aan:

- de veronderstelde groei van de glastuinbouw in combinatie met boomteelt in de alternatieven 'beperkte groei' en 'sterke groei' in relatie tot de uitbreidingsmogelijkheden in deze gebieden bij de buurgemeenten in België;
- de veronderstelde 10% groei van rundvee in het Alternatief 'sterke groei'. De Commissie vraagt zich af of dergelijke landelijke gemiddelde groeipercentages ook voor Noord-Brabant gelden.⁷

Geef aan wat in de verschillende alternatieven de uitgangspunten zijn voor de ontwikkeling van het midden- en kleinbedrijf en de verblijfs- en dagrecreatie.

---

⁷ Zie studie Animal Science Group van de Wur: 'Hoe ziet de Nieuwe Realiteit er uit?', Rapportnr. 114, mei 2008 .

3.3 Huidige situatie, voornemen, autonome ontwikkeling en referentiesituatie

In het MER moeten beschreven worden:

- de bestaande toestand van het milieu, op basis van de huidige situatie;
- de autonome ontwikkeling;
- (milieueffecten van) het voornemen en de alternatieven.

De (milieueffecten van) de huidige situatie plus de autonome ontwikkeling vormen gezamenlijk de referentiesituatie voor het MER, waarmee het voornemen en de alternatieven vergeleken moeten worden. Het is belangrijk om een goed beeld te krijgen van de referentiesituatie: hierdoor wordt bepaald welke milieuruimte er nog is voor verdere ontwikkelingen.

Met name voor bestemmingsplannen buitengebied is het soms lastig om te bepalen welke elementen nu behoren tot de referentiesituatie en welke tot het voornemen. De Commissie hanteert hierin de basisregel dat alles waarover (opnieuw) een besluit kan worden genomen onderdeel is van het voornemen. Dit leidt tot de volgende onderverdeling.

Huidige situatie

- De feitelijke bestaande situatie: alle vergunde en reeds gerealiseerde activiteiten. NB. dit is dus niet de huidige juridische situatie.
  - Eventuele “illegale” situaties, zoals agrarische bedrijven die een groter aantal dieren houden dan in de vergunning en het vigerende bestemmingsplan is opgenomen, behoren niet tot de huidige situatie; het bestuur kan immers kiezen om deze situatie met de bestemmingsplanwijziging te legaliseren, dan wel om handhavend op te treden.

Autonome ontwikkeling

- Toekomstige zekere ontwikkelingen binnen en buiten het plangebied:
  - Het deel van de reeds bestemde en tevens vergunde ruimte dat met grote zekerheid op korte termijn (uiterlijk binnen de planperiode) ingevuld wordt.⁸ Motiveer de keuzes die hierin gemaakt worden.
  - Activiteiten waarover nog geen (ontwerp) besluit is genomen horen in principe niet tot de autonome ontwikkeling. Uitzondering hierop zijn activiteiten waarvan de kans groot is dat deze in de nabije toekomst gerealiseerd worden.
- Generieke beleidsontwikkelingen zoals het Besluit Huisvesting en het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL).⁹

In het geval van onzekerheden adviseert de Commissie om te werken met bandbreedtes en op basis van een gevoeligheidsanalyse aan te tonen in hoeverre het plan realiseerbaar is.

---

⁸ Naast afwijkingsbesluiten in de omgevingsvergunningen kan ook sprake zijn van ‘oude’ projectbesluiten en wijzigingsplannen die in de afgelopen jaren zijn vastgesteld, maar nog niet gerealiseerd. Als ze binnenkort wel worden gerealiseerd zijn ze onderdeel van de autonome ontwikkeling.

⁹ Dit programma is opgesteld met als doel overal op tijd aan de grenswaarden voor NO₂ en fijn stof te kunnen voldoen. Als uit NSL-voortgangsrapportages van het RIVM gereede twijfel naar voren komt of de grenswaarden daadwerkelijk op tijd gerealiseerd worden, adviseert de Commissie om daar rekening mee te houden.

Voornemen

- Alle nieuwe activiteiten en (her) bestemmingen die nog niet zijn vergund.
- (Her)bestemmingen die wel zijn vergund, maar (nog) niet gerealiseerd, voor zover ze niet onder de autonome ontwikkeling vallen. Hieronder vallen dus niet benutte vergunningruimte, maar ook de gestopte bedrijven, waarvan de vergunning nog geldig is.
- “Illegale” situaties die worden gelegaliseerd.¹⁰

Beargumenteer waarom ontwikkelingen wel of niet zijn meegenomen en waarom ze gezien worden als huidige situatie, autonome ontwikkeling of onderdeel uitmaken van het voornemen.

4. BESCHRIJVING MILIEUSITUATIE EN MILIEUGEVOLGEN

4.1 Algemeen

Het MER moet de gevolgen beschrijven van alle relevante ontwikkelingen met mogelijk aanzienlijke milieueffecten, die het bestemmingsplan mogelijk maakt. Ook eventuele functiewijzigingen in het plangebied kunnen van belang zijn voor de bepaling van de milieugevolgen van het voornemen: hiervoor moeten de worst case effecten in het MER beschreven worden. De omvang van het studiegebied wordt bepaald door het optreden van milieugevolgen en kan per milieuaspect verschillen.

Beschrijf en motiveer per milieuaspect de omvang van het studiegebied. Breng bij de beschrijving van milieugevolgen de effecten –waar relevant– ook cumulatief in beeld.

De effectbeschrijving dient een detailniveau te hebben dat voldoende is voor de besluitvorming.

Beschrijf bij (mogelijke) knelpunten de effecten kwantitatief. Voor milieuaspecten waarvan de gevolgen naar verwachting ver onder de grenswaarden blijven, is een globale en kwalitatieve effectbeschrijving voldoende. Geef leemten in kennis en onzekerheden in de effectbeschrijving weer, als ook de maatregelen ‘achter de hand’ die kunnen worden ingezet als in de praktijk bij uitvoering van het voornemen de effecten groter zijn dan voorzien.

Om het plan te kunnen toetsen aan wettelijke normen en beleid dient het MER de milieugevolgen te beschrijven van de activiteiten die het bestemmingsplan maximaal mogelijk maakt, inclusief mogelijke ontheffingen en vrijstellingen, en gebruik van wijzigingsbevoegdheden.

---

¹⁰ Zie in dit verband de zienswijzen van de VROM-inspectie van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu, en de Brabantese Milieufederatie, waar het gaat om het uitvoeren van een zogenoemde retrospectieve toets voor bouwsels die niet in overeenstemming zijn met vigerende bestemmingsplannen en verleende vrijstellingen.

4.2 Natuur

Het MER moet duidelijk maken welke gevolgen het plan kan hebben voor de natuur. Beschrijf of er naast de natuur met een beschermde status (zie 'gebiedsbescherming' en 'soortenbescherming') ook andere waardevolle natuur voorkomt in of in de nabijheid van het plangebied.

4.2.1 Gebiedsbescherming

Algemeen

In het MER moet aangegeven worden waar voor vermessing, verzuring, verstoring, vervuiling, verdroging en lichthinder gevoelige gebieden liggen ten opzichte van het plangebied. Gebruik hiertoe duidelijk kaartmateriaal. Geef aan welke beschermde status de gebieden hebben (bijvoorbeeld Natura 2000-gebied, zeer kwetsbare gebieden aangewezen op grond van de Wav, Ecologische Hoofdstructuur (EHS) of beschermd natuurmonument). Ga hierbij ook in op de beschermde status van gebieden in België.

Ga in op de mogelijkheden voor natuurontwikkeling in de aanwezige beekdalen.

Natura 2000

Beschrijf per Natura-2000 gebied in Nederland en België de huidige staat van instandhouding, de instandhoudingsdoelen en de mogelijke effecten als de maximale mogelijkheden die het bestemmingsplan gaat bieden gebruikt gaan worden. Betrek daarbij in ieder geval de depositie van verzurende/vermestende stoffen. Indien blijkt dat significante effecten op Natura 2000-gebieden niet kunnen worden uitgesloten dient een Passende beoordeling (herkenbaar) in het MER te worden opgenomen. Het toetsingskader voor de Passende beoordeling wordt gevormd door de instandhoudingsdoelen voor de habitats en soorten waarvoor het beschermde gebied is aangewezen. In de Passende beoordeling moet worden onderzocht of de effecten van de alternatieven in cumulatie met de effecten van andere plannen en projecten leiden tot aantasting van de natuurlijke kenmerken. Uit de Natuurbeschermingswet 1998 volgt dat een plan alleen mag worden vastgesteld, als de zekerheid bestaat dat de natuurlijke kenmerken niet worden aangetast, of de zogenaamde ADC-toets met succes wordt doorlopen.

Voor het bepalen van eventuele effecten van de alternatieven op Natura 2000-gebieden¹¹ is het van belang deze alternatieven te vergelijken met de *feitelijke actuele situatie van het milieu*. De situatie op basis van het vergunningenbestand kan niet zonder meer worden gebruikt, omdat de praktijk leert dat het aantal daadwerkelijk aanwezige dieren aanzienlijk onder het vergunde aantal dierplaatsen kan liggen. Indien op bedrijfsniveau alleen vergunninggegevens beschikbaar zijn, maak dan een inschatting van de huidige dierbezettingen/ dierplaatsen. Daarmee wijkt het toetsingskader af van het MER, waar de effecten van het initiatief worden vergeleken met de feitelijke situatie inclusief de vergunningen die op korte termijn zullen worden benut en inclusief de autonome ontwikkeling.

---

¹¹ Dit geldt voor zowel Natura 2000-gebieden in Nederland als in België.

De Commissie merkt op dat in de Passende beoordeling rekening mag worden gehouden met mitigerende maatregelen (in de voortoets om te bepalen of een passende beoordeling nodig is mag dit niet).

Provinciale Ecologische hoofdstructuur (PEHS)

Bepaal voor de PEHS inclusief de zeer kwetsbare gebieden die zijn aangewezen op grond van de Wav wat de 'wezenlijke kenmerken en waarden' zijn. Onderzoek welke gevolgen het initiatief op deze actuele en potentiële kenmerken en waarden heeft. Betrek daarbij in ieder geval mogelijke gevolgen van verzurende/vermestende stoffen, verstoring, bodem- en watervervuiling, verdroging en lichthinder.¹² Voor de EHS geldt volgens de Nota Ruimte een 'nee-tenzij' regime. Geef aan hoe het 'nee-tenzij' regime provinciaal is uitgewerkt in een toetsingskader.¹³ Beschrijf bij eventuele gevolgen welke mitigerende maatregelen genomen kunnen worden. Geef ook aan welke positieve effecten te verwachten zijn bij realisatie van de EHS.¹⁴

4.2.2 Soortenbescherming

Beschrijf welke door de Flora- en faunawet beschermde soorten te verwachten zijn in het studiegebied, waar zij voorkomen en welk beschermingsregime voor de betreffende soort geldt. Richt de beschrijving op de zogenoemde tabel 3- (bijlage IV Habitatrichtlijn / bijlage 1 AMvB-soorten) en rode lijst-soorten. Ga in op de mogelijke gevolgen van het voornemen voor deze beschermde soorten. Zo kunnen bij aantasting van landschapselementen of bij vervanging van agrarische gebouwen geschikte plekken voor amfibieën en vleermuizen verdwijnen of verminderen. Bepaal of verbodsbepalingen overtreden kunnen worden, zoals het verbod op het verstoren van een vaste rust- of verblijfplaats. Beschrijf mitigerende en/of compenserende maatregelen die eventuele aantasting kunnen beperken of voorkomen.

4.3 Bodem en water

Beschrijf welke gebieden bekend zijn als bodembeschermingsgebied, grondwaterbeschermingsgebied, hydrologisch aandachtsgebied en verdroogd gebied en welke gevolgen de status van deze gebieden heeft voor de planonderdelen en vice versa. Beschrijf de mogelijke effecten van alle relevante activiteiten op de bodemkwaliteit, geomorfologie, oppervlaktewater (kwantiteit en kwaliteit) en grondwater (kwantiteit en kwaliteit). Ga specifiek in op de gevolgen van extra gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en water door de toename van de boomteelt.¹⁵ Breng hierbij een verband aan met de doelstellingen die voortkomen uit het gewenst grond- en oppervlaktewaterregime (GGOR) en de Kaderrichtlijn Water. Geef aan wel-

---

¹² Zie in dit verband de zienswijze van de Brabantse Milieufederatie waarin melding wordt gemaakt van duisternisgebieden in Zundert aangewezen in het reconstructieplan De Baronie.

¹³ Per provincie is een toetsingskader en compensatieregeling EHS vastgesteld, passend binnen de Nota Ruimte en de Spelregels EHS.

¹⁴ Zoals bij onderdelen die met wijzigingsbevoegdheid overgenomen zijn uit het inrichtingsplan Weerijds-Zuid (zie in dit verband de zienswijze van de Dienst landelijk Gebied van het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie).

¹⁵ Zie in dit verband de zienswijze van de Brabantse Milieufederatie.

ke beschermende maatregelen getroffen kunnen worden. Ga ook in op eventuele positieve effecten.¹⁶

De Commissie adviseert de voor de m.e.r. relevante resultaten van de watertoets in het MER op te nemen. Geef aan hoe afstemming met de waterbeheerder heeft plaatsgevonden.

4.4 Landschap en cultuurhistorie¹⁷

Omschrijf de aanwezige landschappelijke, cultuurhistorische en archeologische waarden. Geef een waardering van deze karakteristieke elementen en geef aan welke gevolgen het plan op deze waarden heeft. Ga in op mogelijke mitigerende maatregelen. De Commissie adviseert inzicht te geven in de ligging van waarden met behulp van kaartmateriaal.

Ga niet alleen in op de afzonderlijke landschappelijke en cultuurhistorische waarden, maar ook op de samenhang tussen deze waarden binnen het plangebied. Bespreek ook de mogelijke (positieve en negatieve) gevolgen van het plan voor deze samenhang. Geef aan waar en hoe negatieve effecten op deze waarden via het bestemmingsplan kunnen worden voorkomen of beperkt. Dit kan bijvoorbeeld door regels voor de inpassing van bouwmogelijkheden om de beleving van het landschap te verbeteren en de kwaliteit te verhogen. Ga daarbij in op:

- de negatieve effecten op het bestaande open en relatief kleinschalige landschap (en hoe deze effecten te mitigeren)¹⁸, zoals de aantasting van de nog aanwezige openheid en het aanwezige reliëf door nieuwe bouwblokken;
- de kansen om landschapskwaliteiten te verhogen of nieuwe toe te voegen, zoals verdere landschappelijke ontwikkeling van de beekdalen.

Van belang is dat landschapseffecten en wijze van inpassing van nieuwe bebouwing op een inzichtelijke wijze gevisualiseerd worden.

4.5 Leefomgevingskwaliteit

4.5.1 Luchtkwaliteit

Om de alternatieven onderling en met de referentiesituatie te kunnen vergelijken is het noodzakelijk om de effecten op de luchtconcentraties van fijn stof (PM₁₀ en PM_{2,5}) en NO₂ te beschrijven, ook onder de grenswaarden. Daarbij kan gebruik worden gemaakt van berekeningen die voldoen aan de Regeling Beoordeling Luchtkwaliteit 2007. Presenteer de resultaten van de berekeningen middels contourenkaarten en geef per contour de hoeveelheid en ligging aan van woningen en andere gevoelige objecten en groepen. Eenvoudiger berekenin-

---

¹⁶ Zoals bij onderdelen die met wijzigingsbevoegdheid overgenomen zijn uit het inrichtingsplan Weerijds-Zuid (zie in dit verband de zienswijze van de Dienst landelijk Gebied van het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie).

¹⁷ Waaronder archeologie.

¹⁸ Als voorbeeld voor het eerste kunnen aandachtspunten zijn voor de bepaling van effecten: omvang, hoogte, geleding en oriëntatie van gebouwen en een passend gebruik van (nieuwe) landschapselementen als bosjes, singels en wallen om grootschalige bebouwing in te passen in het bestaande landschap.

gen volstaan wanneer hiermee keuzes tussen alternatieven en conclusies voldoende onderbouwd kunnen worden.

4.5.2 Geluidhinder

Maak inzichtelijk in hoeverre de alternatieven kunnen leiden tot toename van geluid. Ga in op de ligging van geluidsgevoelige bestemmingen en mogelijke knelpunten met wet- en regelgeving of lokaal geluidbeleid. Betrek daarbij het Besluit glastuinbouw, het Besluit landbouw milieubeheer en het Besluit wijziging algemene regels voor inrichtingen milieubeheer (agrarische activiteiten).

4.5.3 Geurhinder

Bepaal de (cumulatie van) geurhinder in het studiegebied en geef aan waar zich knelpunten voordoen op basis van de 'Wet geurhinder en veehouderij', zowel in de referentiesituatie als bij uitvoering van de alternatieven. Bepaal de toename of afname van het aantal geurgehinderden bij uitvoering van het voornemen.

4.5.4 Lichthinder

Maak inzichtelijk in hoeverre de alternatieven (in de toekomst) kunnen leiden tot toename van lichthinder. Ga in op de ligging van lichtgevoelige bestemmingen en toets of aan het Besluit glastuinbouw: assimilatiebelichting en afscherming voldaan wordt.

4.5.5 Verkeer

Geef de mogelijke effecten van het plan op de verkeersveiligheid op smalle buitenwegen als gevolg van meer bewoning, landbouw- en eventueel recreatieverkeer. Besteed daarbij ook aandacht aan de effecten op de verkeersveiligheid, vooral voor kwetsbare verkeersdeelnemers. Beschrijf de seizoensfluctuaties en verkeerspieken over de dag heen. Beschrijf welke mitigerende maatregelen mogelijk zijn en/of welke extra ontsluiting van het gebied nodig is om de nieuwe activiteiten te kunnen accommoderen

4.5.6 Gezondheid

Ga in op de volksgezondheid in het gebied en de mogelijke effecten van de alternatieven hierop. Beschrijf in het MER de risico's met betrekking tot zoönosen¹⁹, zoals o.a. MRSA²⁰, en de mogelijke maatregelen die getroffen kunnen worden om de risico's voor de omgeving zoveel mogelijk te beperken.²¹

---

¹⁹ Een zoönose is een ziekte die kan worden overgedragen van dieren op mensen.

²⁰ Infectie veroorzaakt door de Meticilline (antibioticum)-resistente Staphylococcus aureus bacterie.

²¹ Maak hierbij gebruik van het RIVM briefrapportnr. 21 501 1002: Volksgezondheidsaspecten van veehouderijmegabedrijven in Nederland. Zoönosen en antibioticumresistentie.

Een consortium²² in opdracht van het Ministerie van VWS is bezig met een onderzoek naar de relatie tussen intensieve veehouderij en gezondheidsproblemen. De Commissie adviseert om ontwikkelingen hieromtrent goed te volgen en contact op te nemen met de lokale GGD voor nadere informatie en de meest recente informatie in het MER op te nemen.

5. MONITORING EN EVALUATIE

Beschrijf in het MER hoe de gemeente invulling gaat geven aan de monitoring en evaluatie. Een goede monitoring van de milieugebruiksruimte en de effecten van ontwikkelingen en maatregelen daarop is belangrijk om te kunnen beoordelen of activiteiten binnen de milieugebruiksruimte blijven en de ambities van de plannen gehaald worden. Belangrijk is daarnaast een evaluatiemoment af te spreken waarbij de ontwikkelingen in het gebied worden afgezet tegen de nagestreefde ontwikkeling. Daarbij past een plan van aanpak in geval de nagestreefde ontwikkeling niet wordt gerealiseerd. Dit maakt tijdige bijsturing mogelijk.

6. OVERIGE ASPECTEN

Voor de onderdelen 'vergelijking van alternatieven', 'leemten in kennis' en 'samenvatting van het MER' heeft de Commissie geen aanbevelingen naast de wettelijke voorschriften.

Kaart- en ander beeldmateriaal

Gebruik in het MER recent kaartmateriaal (met legenda), dat de teksten inzichtelijk maakt en verduidelijkt. Neem in ieder geval kaarten op met daarop:

- de ligging en omvang van de bestaande bedrijven, in het bijzonder de recreatie- en veehouderijbedrijven in het buitengebied;
- de ligging van Natura 2000-gebieden, EHS-gebieden en andere kwetsbare natuur;
- de situering en status van landschappelijk en cultuurhistorisch (inclusief archeologisch) waardevolle gebieden en elementen.

Neem in ieder geval één kaart op met daarop aangegeven alle gebruikte topografische aanduidingen en relevante deelgebieden.

---

²² Hieraan nemen de volgende partijen deel: het IRAS (Institute for Risk Assessment Sciences) van de Universiteit Utrecht, het Instituut voor onderzoek van de gezondheidszorg (NIVEL), het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) en het bureau Gezondheid, Milieu & Veiligheid van de GGD'en Brabant/Zeeland.

BIJLAGE 1: Projectgegevens reikwijdte en detailniveau MER

Initiatiefnemer: College van burgemeester en wethouders van de gemeente Zundert

Bevoegd gezag: Gemeenteraad van de gemeente Zundert

Besluit: over bestemmingsplan buitengebied

Categorie Besluit m.e.r.:

plan-m.e.r. vanwege kaderstelling voor categorie C14 en D14

plan-m.e.r. vanwege passende beoordeling

Activiteit: opstellen bestemmingsplan buitengebied voor de gemeente Zundert

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure in de Zundertse Bode van: 16 februari 2011

ter inzage legging van de informatie over het voornemen: 21 februari tot 4 april 2011

adviesaanvraag bij de Commissie m.e.r.: 10 februari 2011

advies reikwijdte en detailniveau uitgebracht: 19 april 2011

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. De werkgroepsamenstelling bij dit project is als volgt:

drs. Y.J. van Manen

dr. G.P.J. Draaijers (werkgroepsecretaris)

H.H. Janssen (voorzitter)

dr. ir. F. van de Wetering

Werkwijze Commissie bij advies reikwijdte en detailniveau:

In dit advies geeft de Commissie aan welke onderwerpen naar haar mening behandeld dienen te worden in het MER en met welke diepgang. De Commissie neemt hierbij de hierna genoemde informatie die van het bevoegde gezag is ontvangen, als uitgangspunt.

Om zich goed op de hoogte te stellen van de situatie heeft de Commissie een locatiebezoek afgelegd.

Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advisering:

- notitie reikwijdte en detailniveau bestemmingsplan buitengebied Zundert, 1 februari 2011;
- voorontwerp bestemmingsplan buitengebied Zundert, verbeelding deelgebied 1 t/m 8, februari 2011.

De Commissie heeft kennis genomen van 589 zienswijzen en adviezen, die zij tot en met 12 april 2011 van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Dit advies verwijst naar een reactie als die nieuwe inzichten naar voren brengt over specifieke lokale milieumstandigheden of te onderzoeken alternatieven / milieueffecten.

Advies over reikwijdte en detailniveau van het milieueffectrapport Bestemmingsplan Buitengebied gemeente Zundert

De gemeente Zundert wil in het kader van het bestemmingplan buitengebied haar beleid over de ontwikkelingsmogelijkheden voor de intensieve veehouderij en de boomteeltsector nader uitwerken. Ter onderbouwing van de besluitvorming over het bestemmingsplan buitengebied wordt een milieueffectrapport (MER) opgesteld.

ISBN: 978-90-421-3247-4

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

w www.commissiemer.nl

